

UVODNIK

U Svesci 2 Volumen 23 Godište 2021 naučnog časopisa *Ekonomski horizonti* publikuju se četiri izvorna naučna i dva pregledna članka, i Zahvalnica recenzentima rukopisa podnetih Uredništvu Časopisa, u 2020.

Razmatrajući relevantnost ekonomskog rasta i ključnih faktora koji ga determinišu, autor *Lilianne Isabel Pavón Cuéllar* ukazuje na važnost finansijske inkluzije, koja omogućava ekonomskim subjektima da na uspešniji način rešavaju probleme ograničenja likvidnosti, s jedne strane, i da usmeravaju štednju ka produktivnijem investiranju, s druge strane. Na osnovu sprovedenih empirijskih istraživanja, testirana je hipoteza da ekonomski rast ne zavisi samo od formiranja fizičkog i ljudskog kapitala i održivog iskorišćavanja njegovih prirodnih resursa, već i od finansijske inkluzije. Istraživanjem je pokazano da finansijska inkluzija ne predstavlja samo željeni rezultat, iskazan kroz stopu ekonomskog rasta, već je, istovremeno, i osnovna komponenta održivosti ekonomskog rasta i razvoja.

U skladu sa stavom da radnici znanja čine jezgro moderne organizacije, autor *Anna Pietruszka-Ortyl* analizira, na primeru informaciono-tehnološkog sektora u Poljskoj, kulturu saradnje radnika znanja. Uvažavajući specifičnosti navedenog sektora, autor ukazuje na to da su i radnici znanja zaposleni u njegovim preduzećima posebno pozicionirani, što se odražava na sistem podsticaja i formalnog uticaja menadžera na njihove aktivnosti. Identifikujući sklonosti radnika znanja ka organizacionoj kulturi, autor zaključuje da je pružanje podrške organizacionoj

kulturi od presudnog značaja za motivaciju radnika znanja, koji bi svojim kompetencijama trebalo da daju doprinos unutar same organizacije.

Na osnovu podataka, dobijenih iz 77 nefinansijskih firmi koje se kotiraju na nigerijskoj Berzi, za period 2013-2019, *Ochuko Benedict Emudainohwo* testira stav da se podsticaji menadžera dovode u vezu sa upravljanjem zaradama. U pogledu efekta upravljanja zaradama, zaključak autora je da profitabilnost i veličina firme ostvaruju snažan pozitivan uticaj, dok nedužnički poreski štiti i operativni tokovi novca snažno negativno utiču na upravljanje zaradama. Shodno navedenom zaključku, autor sugerise eksternim interesnim grupama da posmatraju one faktore koji utiču na aktivnu, nedužnički poreski štiti i operativne tokove novca, a firme koje se šire treba da usmeravaju pažnju na faktore koji utiču na upravljanje zaradama.

Uvažavajući stav da kvalitetno finansijsko izveštavanje, zasnovano na savremenim tekovinama računovodstvene regulative i prakse, podrazmeva, između ostalog, i primenu međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (IFRS), koautori *Dejan Spasic, Mutaz A. Abouagla* i *Vojislav Sekerez* testiraju, na primeru Sudana, tezu o (ne)prihvatljivosti navedenih standarda u zemlji u razvoju sa specifičnom poslovnom kulturom. Ispitujući stavove računovođa u sektoru industrije o preprekama i mogućim koristima od uvođenja IFRS u Sudanu, koautori su pokazali da su sudanske računovođe visoko svesne potrebe i koristi od usvajanja IFRS. Međutim, istraživanje je pokazalo da računovođe u Sudanu, istovremeno, izražavaju i visok stepen skepticizma, s obzirom na brojna ograničenja za koja smatraju da bi otežala uvođenje IFRS.

* Korespondencija: V. Leković, Ekonomski fakultet
Univerziteta u Kragujevcu, Liceja Kneževine Srbije 3, 34000
Kragujevac, Republika Srbija; e-mail: lekovic@kg.ac.rs

Polazeći od stava da komunikacijom, kao jednim od procesa koji se odvija unutar preduzeća, zaposleni mogu da budu zadovoljni, manje ili više, koautori *Biljana Dorđević, Sandra Milanović i Jelena Stanković* istražuju njene implikacije za zadovoljstvo poslom koji obavljaju. Budući da zadovoljstvo poslom može da inicira brojne druge pozitivne konsekvence zaposlenih u pogledu njihovih stavova i ponašanja, koautori smatraju da je povećanje zadovoljstva internom komunikacijom jedan od načina za veće zadovoljstvo poslom. Rezultati empirijskog istraživanja, sprovedenog u preduzećima u Republici Srbiji, na uzorku od 202 zaposlena, pokazuju da između zadovoljstva komunikacijom i zadovoljstva poslom postoji bivarijantna pozitivna korelacija. Shodno rezultatima istraživanja, preporučuje se menadžerima ljudskih resursa da uvažavaju stav da će zaposleni biti zadovoljni poslom ukoliko bi njihova komunikacija sa nadređenima bila otvorena i iskrena.

Istraživanjem efekta strukturnih poremećaja u privredi Nigerije, koautori *Adedayo Emmanuel Longe, Caleb Olugbenga Soyemi, David Adeiza Agbanuji, Oladayo Omitogun i Idowu Jacob Adekomi* objašnjavaju kako asimetriju, tako i period analiziranih poremećaja, sa naglaskom na asimetriju u ceni nafte. Naglašavaju

da i pozitivne i negativne promene u ceni nafte i korišćenju energije kratkoročno negativno značajno utiču na ekonomski rast u Nigeriji. S druge strane, indeks potrošačkih cena pozitivno i značajno, kratkoročno utiče na ekonomski rast. Zaključak studije je da bez obzira na promene u ceni sirove nafte, ona i dalje podjednako utiče na ekonomski rast Nigerije.

U ime Uredništva Časopisa i u svoje ime, zahvaljujem se autorima priloga publikovanih u ovoj Svesci Časopisa, kao i recenzentima koji su, svojim kritičkim komentarima i sugestijama autorima, značajno doprineli unapređivanju podnetih rukopisa.

Sveska 2 Volumen 23 Godište 2021 sadrži *Zahvalnicu recenzentima* rukopisa podnetih Uredništvu Časopisa u 2020, od kojih su oni koji su pozitivno ocenjeni u dvostruko anonimnom recenzentskom postupku publikovani, kao izvorni naučni i pregledni članci, u Sveskama 1, 2 i 3, Volumen 22 Godište 2020 Časopisa.

Izdavanje časopisa *Ekonomski horizonti* finansijski je podržalo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, Rešenje broj: 451-03-73/2021-14/2, od 19.05.2021.

Glavni i odgovorni urednik
Vlastimir Leković

Vlastimir Leković je redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Kragujevcu, u penziji. Doktorirao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, iz naučne oblasti opšta ekonomija i privredni razvoj. Izvodi nastavu iz nastavnih disciplina Institucionalna ekonomija, na master, i Metodologije naučnog istraživanja i Politike tržišne regulative, na doktorskim studijama. Ključne oblasti njegovog naučnoistraživačkog interesovanja su ekonomski sistem, ekonomska politika, i institucionalna ekonomija.